

Dosar nr.38419/3/2013
(1396/2014)

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A III A CIVILĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE

DECIZIA CIVILĂ NR.300 A
Ședința publică din 09.07.2014

Curtea constituită din:
Președinte - A.D.T.
Judecător - E.V.
Grefier - E.C.

M.P. – P. C.A.B. este reprezentat de procurorul I.E..

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de apelanta pârâtă D.Z., împotriva sentinței civile nr.167 din 07.02.2014, pronunțate de Tribunalul București - Secția a V-a Civilă, în contradictoriu cu intimatul reclamant M.J., în calitate de reprezentant legal pentru L.G.R. și cu Autoritatea Tutelară de pe lângă P.O.S.

Cauza are ca obiect acțiune civilă pentru răpire internațională de copii.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă apelanta pârâtă D.Z. asistată de avocatul M.M., în baza împuternicirii avocațiale eliberate de Baroul Harghita (fila 12) și consilierul juridic L.M. în calitate de reprezentant al M.J. pentru intimatul reclamant L.G.R., în baza delegației pe care o depune la dosar; lipsește reprezentantul Autorității Tutelare de pe lângă Primăria O. S.

Se face referatul cauzei de către grefier, învederându-se faptul că procedura de citare este legal îndeplinită, că intimatul a depus la dosar, prin registratura instanței, întâmpinare, ce a fost comunicată în copie apelantei, iar aceasta a depus răspuns la întâmpinare.

Părțile prezente și reprezentantul Parchetului arată că nu au cereri prealabile de formulat și nu solicită administrarea altor probe, împrejurare față de care Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra cererii de apel.

Avocatul apelantei pârâte D.Z. solicită admiterea și, în principal, trimiterea cauzei spre rejudecare, iar, în subsidiar, modificarea sentinței în sensul respingerii cererii de chemare în judecată.

Consideră că sentința apelată este netemeinică și nelegală și susține toate motivele de apel expuse pe larg în scris la dosar.

În primul rând, susține că se impune trimiterea cauzei spre rejudecare, deoarece tribunalul nu a cercetat fondul litigiului, altfel ar fi constat că din toate probele administrate la propunerea pârâtei rezultă o altă situație de fapt.

Instanța a reținut că minorii au locuit până în decembrie 2012 cu ambii părinți, deși, chiar din declarația reclamantului reiese că acesta plecase din toamnă la Budapesta și o lăsase pe pârâtă singură cu copiii.

Susține și că nu s-a luat în considerare acordul pârâtei în ceea ce privește soluționarea litigiului pe cale amiabilă.

La interpelarea instanței cu privire la invocarea aspectelor privind medierea în raport de hotărârea Curții Constituționale în materie, arată că norma de drept referitoare la mediere era în vigoare la momentul notificării, iar pârâta și-a manifestat acordul de a se înțelege cu reclamantul. Cât privește „demersurile” la care reclamantul face referire, de fapt este vorba numai despre o somație, după care a fost promovată imediat cererea de chemare în judecată.

Referitor la soluția de stabilire a exercitării drepturilor părintești exclusiv de către tată, consideră că nu s-a ținut seama de faptul că reclamantul a părăsit familia.

Susține, de asemenea, că instanța nu a analizat corespunzător excepțiile invocate de pârâtă, care a demonstrat că locuința reclamantului nu este potrivită pentru creșterea copiilor și se află într-

un sat cu puțini locuitori, situat departe de oraș, astfel încât, dacă se întâmpla ceva cu mama, minorii ar fi rămas fără un sprijin apropiat.

Pentru respectarea interesului superior al minorilor trebuie analizat unde vor sta aceștia în Ungaria.

Menționează și faptul că în Ungaria este demarată procedura de divorț dintre părți, astfel că trebuie să se țină seama de starea conflictuală dintre aceștia, de situația concretă, anume că cei doi nu au locuri de muncă în Ungaria și nu pot asigura nici măcar condiții minime de viață pentru cei doi copii.

O altă chestiune neanalizată de instanță este problema condițiilor de locuit din Odorheiul Secuiesc, concretizate de casa pârâtei compusă din trei camere, cu toate dotările.

Pe de altă parte, reclamantul solicită exercitarea drepturilor părintești prin stabilirea unui program de vizitare a copiilor, dar dorește să-i vadă o singură dată în decurs de două luni; în această privință trebuie să se țină seama și de lipsa condițiilor de locuit în Ungaria.

Pentru toate motivele de apel prezentate în scris și susținute pe scurt în ședința publică, solicită admiterea apelului și obligarea părții adverse la plata cheltuielilor de judecată, reprezentând onorariul de avocat, conform facturii fiscale și chitanței pe care le depune la dosar.

Reprezentantul M.J. pentru intimatul reclamant L.G.R. solicită respingerea cererii de apel, ca nefondate și menținerea hotărârii atacate, ca fiind temeinică și legală, hotărâre ce a fost pronunțată în acord cu probele administrate la instanța de fond.

Contrar susținerilor apelantei, pricina a fost cercetată minuțios, în conformitate cu prevederile Convenției de la Haga.

În mare parte, susținerile apelantei sunt neîntemeiate. Părțile dețin custodia comună a minorilor iar prin deplasarea și reținerea copiilor în România fără acordul tatălui, pârâta se face vinovată de încălcarea dispozițiilor art.3 din Convenție.

Spune apelanta că în Ungaria nu sunt condiții de locuit pentru copii, dar, până la plecarea reclamantului la studii în Ungaria, cei doi s-au înțeles. În țară, tatăl urma să se vadă cu copiii dar, la un moment dat, pârâta nu i-a mai permis să-i viziteze, ceea ce a determinat promovarea acțiunii de față.

Apărările reclamantului și probele administrate la propunerea acestuia, verificările efectuate de autoritatea centrală din Ungaria – sunt aspecte relevante în cauză.

Solicită, așadar, respingerea apelului ca nefondat.

Reprezentantul M.P. solicită respingerea, ca nefondat, a apelului, întrucât nu se poate reține că prima instanță nu a soluționat fondul litigiului, atâta vreme cât s-a răspuns tuturor argumentelor din cuprinsul cererii de chemare în judecată și apărărilor din întâmpinare.

În ceea ce privește cererea de refacere a probelor – formulată în motivele scrise de apel – motivată de faptul că nu au fost încuviințate toate dovezile, solicită respingerea acestui motiv, constatându-se că instanța a procedat la administrarea tuturor probelor, având în vedere caracterul urgent al cauzei.

Deși deplasarea în România s-a făcut cu acordul tatălui, reținerea copiilor este ilicită, fără acceptul reclamantului; chiar pârâta a recunoscut că tatăl copiilor s-a împotrivit stabilirii domiciliului minorilor în România.

În speță nu pot fi reținute situațiile de excepție prevăzute la art.12 și 13 din Convenția de la Haga, respectiv că tatăl nu și-ar fi exercitat efectiv atribuțiile părintești, întrucât plecarea sa în Ungaria s-a făcut în vederea continuării studiilor de medicină.

De asemenea, nu s-au produs dovezi în sensul că întoarcerea copiilor în Ungaria le-ar produce acestora traume psihice sau fizice.

Cu privire la veniturile realizate de părți, acest aspect nu are relevanță în cauză, față de obiectul litigiului.

CURTEA

Asupra apelului civil de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția a V-a Civilă la data de 02.12.2013, sub nr. 38419/3/2013, petentul M.J., în calitate de Autoritate Centrală pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, reprezentant legal al domnului L.G.R., conform art. 7 din Legea nr. 369/2004, în temeiul art. 3, 4, 8 și 12 din convenția mai sus - menționată, în temeiul art. 1, art. 3 alin. 2, art. 8 alin. 2 și art. 11 din Legea nr.369/2004 privind aplicarea Convenției de la Haga, precum și în temeiul art. 11 din Regulamentul CE al Consiliului nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, în contradictoriu cu Z.D. și Autoritatea Tutelară din cadrul Primăriei O.S., a solicitat instanței să dispună obligarea pârâtei L.Z.D. să înapoieze minorii R.K.Z. și R.M. la reședința obișnuită din Ungaria. S-a solicitat, de asemenea, ca în temeiul art. 11 din Legea nr.369/2004, să se fixeze în cuprinsul hotărârii un termen pentru executarea obligației de înapoiere, sub sancțiunea aplicării unei amenzi civile cuprinsă între 5 milioane și 25 milioane de lei, în favoarea statului român.

Prin sentința civilă nr.167/07.02.2014, Tribunalul București - Secția a V-a Civilă a admis cererea M.J., în calitate de Autoritate Centrală pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980, cerere formulată pentru domnul L.G.R., în contradictoriu cu pârâta D.Z. și cu Autoritatea Tutelară de pe lângă Primăria O.S., a dispus înapoierea copiilor R.K.Z., ns. la 25.06.2009, și R.K.Z., ns.la 20.11.2010, la reședința lor obișnuită din Ungaria, a fixat termen pentru executarea obligației de înapoiere - o săptămână de la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri, sub sancțiunea unei amenzi în cuantum de 2.500 lei în sarcina pârâtei și în favoarea Statului Român.

Analizând cererea de față, prin prisma actelor și lucrărilor dosarului și în raport de dispozițiile legale aplicabile, Tribunalul a constatat-o întemeiată pentru următoarele considerente:

Copiii R.K.Z. și R.M. s-au născut la Budapesta, la data de 25.06.2009 și respectiv 20.11.2010 (rezultați fiind din căsătoria dlui L.G.R. și a dnei Z.D.) și au locuit în loc.Fule, Ungaria, împreună cu ambii părinți până la data de 21.12.2012.

La data de 21.12.2012, ambii părinți și copiii s-au deplasat în România, pentru petrecerea sărbătorilor de iarnă, urmând ca tatăl reclamant să revină în Ungaria pe data de 28.12.2012, iar mama și copiii la sfârșitul lunii ianuarie 2013, după ce unul din copii va fi urmat o cură-tratament la Salina Praid.

Întrucât, la sfârșitul lunii ianuarie, mama pârâtă nu a revenit cu copiii la reședința obișnuită din Ungaria, tatăl copiilor a cerut pârâtei întoarcerea în Ungaria, potrivit înțelegerii lor, la plecarea în România.

Au urmat o serie de reveniri, în Ungaria, ale mamei și copiilor, respectiv în lunile aprilie, iunie și august. În luna aprilie, reclamantul a înțeles că pârâta și copiii au revenit definitiv în Ungaria, în aceeași săptămână, însă, pârâta, fără a avea acordul tatălui copiilor, a revenit din nou în România, comunicând ulterior reclamantului că va reveni la Budapesta pentru toată luna iunie, urmând ca până la sfârșitul lunii august să revină definitiv cu copiii în Ungaria.

Având în vedere că, până la sfârșitul lunii august 2013, mama nu a readus copii în Ungaria, tatăl a sesizat, la data de 06.09.2013, Autoritatea Centrală din Ungaria, solicitând inițierea procedurilor pentru înapoierea copiilor, reținuți ilicit de mamă în România.

La 04.11.2013, pârâta a comunicat Ministerului Justiției, că deplasarea și reținerea copiilor în România nu este ilicită, că nu a fost încălcat dreptul tatălui de a vizita copiii și că înapoierea copiilor în Ungaria ar avea grave consecințe, având în vedere că niciunul din părinți nu realizează venituri, astfel că nu pot asigura copiilor un trai decent. Și în fine, pârâta a arătat că s-a înțeles cu soțul său că, în cazul în care va găsi un loc de muncă stabil, va reveni cu copiii în Ungaria.

În prezent, copiii se află în România, la domiciliul mamei pârâte, din Județul Harghita.

La soluționarea cererii de față, tribunalul a avut în vedere dispozițiile Convenției de la Haga din 15 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, la care România a aderat prin Legea nr.100/1992, Legea nr.369/2005 ce instituie unele reguli în aplicarea Convenției menționate, și prevederile Regulamentului (CE) nr.2201/2003.

Potrivit art. 3 alin. 1 din Convenție, *deplasarea sau neînapoierea unui copil se consideră ilicită când are loc prin violarea unui drept privind încredințarea, atribuit unei persoane, unei instituții sau oricărui alt organism acționând fie separat fie împreună, prin legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau neînapoierii sale și dacă, la vremea deplasării sau neînapoierii, acest drept era exercitat în mod efectiv, acționându-se separat sau împreună ori ar fi fost astfel exercitat dacă asemenea împrejurări nu ar fi survenit.*

Dreptul privind încredințarea poate rezulta, între altele, dintr-o atribuire de plin drept, dintr-o hotărâre judecătorească sau administrativă sau dintr-un acord în vigoare potrivit dreptului aceluia stat.

Conform art.2 pct.11 din Regulamentul Consiliului (CE) nr.2201/2003, prin deplasare sau reținere ilicită se înțelege o *deplasare sau reținere a unui copil când a) „se încalcă dreptul de încredințare stabilit prin hotărâre judecătorească sau prin efectul legii, sau printr-o înțelegere recunoscută de Legea Statului Membru pe teritoriul căruia s-a aflat rezidența copilului înainte de deplasare sau reținere” și b) se prevede că, la momentul deplasării sau reținerii, drepturile de custodie erau exercitate, fie împreună, fie separat, sau care au fost exercitate în scopul deplasării sau reținerii. Custodia va fi considerată a fi exercitată împreună când, urmare unei hotărâri judecătorești sau operării legii, unul dintre titularii răspunderii părintești nu va putea decide locul de rezidență al copilului fără consimțământul celuilalt titular al răspunderii părintești. ”*

Conform art.2 pct.7 din Regulament „răspunderea părintească” semnifică toate drepturile și obligațiile conferite unei persoane fizice sau juridice, în temeiul unei hotărâri judecătorești, de atribuire de plin drept, și include și dreptul de încredințare.

Iar, potrivit pct.9, „dreptul de încredințare” semnifică toate drepturile și obligațiile privind îngrijirea unui copil și, în particular, dreptul de a decide reședința copilului.

Așadar, pentru a stabili existența unei deplasări ori neînapoieri ilicite în accepțiunea art.3 din Convenție, instanța poate ține seama în mod direct de legea sau hotărârile judecătorești ori administrative recunoscute sau nu în mod formal în statul în care se află reședința obișnuită a copilului, fără a recurge la procedurile specifice asupra dovedirii acestui drept sau pentru recunoașterea hotărârilor străine.

Tribunalul a constatat, în raport cu situația de fapt și de drept mai sus expusă, că sunt întrunite cerințele impuse de Convenția Haga 1980, reținând o deplasare licită a copiilor, cu reședința obișnuită în Ungaria, copiii fiind deplasați în România la 21.12.2012, cu acordul tatălui lor, dar reținuți în România, de către mama pârâtă, fără acordul tatălui, încalcându-se astfel dreptul acestuia din urmă de încredințare stabilit prin lege, drept exercitat efectiv și care include, așa cum s-a arătat mai sus, dreptul cu privire la îngrijirile convenite copiilor și îndeosebi, acela de a hotărî asupra locului reședinței lor.

Acordul prealabil al tatălui reclamant ori achiesarea ulterioară a acestuia nu au fost dovedite de mama pârâtă, căreia îi revenea sarcina dovedirii celor afirmate.

Mai mult, faptul că tatăl reclamant nu și-a dat vreodată acordul pentru rămânerea copiilor în România și nici nu a achiesat la hotărârea luată de mamă rezultă din corespondența părților (filele 166-169) și din chiar susținerile mamei pârâte, cu ocazia ascultării sale de către instanță, susțineri potrivit cărora *reclamantul nu i-a cerut până în luna august 2013 să se reîntoarcă cu copiii în Ungaria, dar este adevărat că i-a comunicat că nu este de acord ca minorii să locuiască în România (fila 147).*

Susținerea mamei pârâte, în sensul existenței unei înțelegeri între soți (prealabilă sosirii lor în România în luna decembrie 2012) potrivit căreia pârâta și copiii urmau să locuiască în România o mai lungă perioadă de timp, respectiv până la găsirea de către pârâtă a unui loc de muncă în Ungaria, nu a fost primită.

În acest sens, instanța a avut în vedere faptul că, deși pârâta afirmă că șederea sa și a copiilor în România a fost impusă de lipsa mijloacelor financiare suficiente pentru creșterea și îngrijirea copiilor în Ungaria, și că, în acest context, soții au convenit șederea în România până la găsirea unui loc de muncă de către pârâtă (în Ungaria), pârâta a aplicat pentru un loc de muncă în Ungaria, în

mod preponderent, abia începând cu luna septembrie-octombrie 2013, și a încheiat un contract de muncă în România abia la 25.11.2013.

Se naște astfel dubiul nu numai asupra realității unei înțelegeri a părților în sensul susținut de către pârâtă și asupra realității intenției acesteia de a reveni cu copiii în Ungaria, dar și asupra motivului pentru care pârâta a rămas cu copiii în România, în condițiile în care demersurile întreprinse de pârâtă, atât pentru găsirea unui loc de muncă în Ungaria cât și pentru încheierea unui contract de muncă în România, par a fi fost întreprinse abia după ce, în luna august 2013, reclamantul și-a precizat clar intenția de a iniția *procedura oficială* pentru înapoierea copiilor la reședința lor obișnuită, în Ungaria.

Așa cum s-a arătat, deja, la momentul deplasării în România și al neînapoierii, *reședința obișnuită* a copiilor se afla în Ungaria, unde au locuit de la naștere și până în luna decembrie 2012, împreună cu ambii părinți, aceștia având amândoi cetățenie maghiară.

La momentul deplasării și al neînapoierii copiilor, ambii părinți aveau drept de custodie, în acest sens Tribunalul a avut în vedere că, potrivit legii statului de reședință al copiilor, respectiv potrivit dispozițiilor art. 72 din Codul Familiei Ungar, părinții exercită drepturile părintești împreună - în lipsa unei înțelegeri contrare - chiar dacă aceștia sunt separați", iar potrivit art.73 din Codul Familiei Ungar „În cazul în care legea nu dispune altfel, dacă părinții care exercită drepturile părintești împreună nu se pot înțelege - cu excepția problemelor legate de conștiință și libertatea religioasă - va decide autoritatea tutelară".

Dreptul privind încredințarea este, așadar, relevat de prevederile referitoare la autoritatea părintească cuprinse în legislația în materie (Codul Familiei Ungar) potrivit cărora se recunoaște ambilor părinți dreptul de custodie, așa încât este exclusă posibilitatea mamei de a lua unilateral decizii cu privire la starea copiilor, și cu atât mai mult în ceea ce privește schimbarea reședinței acestora.

Cât privește exercitarea efectivă a încredințării, s-a apreciat că prevederile art. 3 din Convenție nu pot fi interpretate decât prin raportare la dispozițiile art.13 din Convenție, consacrat excepțiilor posibile la obligația de a se dispune înapoierea copilului, care impune părintelui ce a deplasat sau reținut copilul în mod ilicit să probeze că persoana deposedată nu exercita efectiv încredințarea pe care o reclamă.

Astfel, caracterul neformal al exigenței impuse de art.3 lit.b din Convenție este pus în evidență de art. 8 care, printre datele pe care trebuie să le conțină cererea introdusă la autoritățile centrale de persoana care reclamă deplasarea ori reținerea ilicită a copilului, indică la litera c "motivele pe care se sprijină reclamantul pentru a cere înapoierea copilului".

Conform art. 13 din Convenție „*prin excepție ... autoritatea judiciară...a statului solicitat nu este ținută să dispună înapoierea copilului, dacă persoana...care se împotrivesc înapoierii sale stabilește: a) că persoana...care avea în îngrijire copilul nu exercita efectiv dreptul privind încredințarea la data deplasării sau neînapoierii, ori consimțise sau achiesase ulterior acestei deplasări sau neînapoieri.*"

Așadar, art. 13 din Convenție impune o veritabilă sarcină a probei în seama persoanei ce a deplasat ori reținut copilul, aceasta fiind cea care trebuie să stabilească (cu înțelesul „să dovedească"), pentru a evita înapoierea copilului, că persoana care avea dreptul privind încredințarea nu o exercita în mod efectiv.

Or, pârâta nu a făcut nicio dovadă în acest sens.

Tribunalul a avut în vedere, sub acest aspect că, așa cum s-a arătat mai sus, „*dreptul de încredințare*" semnifică toate drepturile și obligațiile privind îngrijirea unui copil, iar pe de altă parte că pârâta, sugerând neexercitarea efectivă de către reclamant a dreptului de încredințare, se referă doar la neexercitarea de către tată a dreptului de vizită.

Așadar, neînapoierea copiilor la reședința obișnuită din Ungaria constituie o neînapoiere ilicită, prin această faptă încălcându-se drepturile părintești ale tatălui, recunoscute de dreptul statului în care se afla în mod obișnuit reședința copiilor imediat înaintea deplasării și neînapoierii.

Cât privește excepția de neînapoiere reglementată de art. 13 lit. b din Convenție, Tribunalul a reținut, de asemenea, că „... *autoritatea judiciară... a statului solicitat nu este ținută să dispună*

înapoierea copilului, dacă persoana...care se împotrivește înapoierii sale stabilește că: b) există grave riscuri ca înapoierea minorului să îl expună unor traume fizice sau psihice sau să îl pună în orice altfel într-o situație intolerabilă.

Așadar, și în această situație, Convenția impune o veritabilă sarcină a probei în seama persoanei ce a deplasat ori reținut copilul, aceasta fiind cea care trebuie să dovedească că există grave riscuri ca înapoierea copilului să îl expună unor traume fizice sau psihice sau să îl pună în orice alt fel într-o situație intolerabilă.

Or, mama pârâtă, invocă în susținerea acestei excepții de neînapoiere, pe de o parte condițiile locative precare, iar pe de altă parte lipsa mijloacelor financiare necesare creșterii și îngrijirii copiilor, având în vedere că niciunul dintre părinți nu deține un loc de muncă stabil în Ungaria.

Sub primul aspect, Tribunalul a reținut, pe de o parte, că inconvenientele legate de încălzirea necorespunzătoare a locuinței din Fule (cu efecte asupra sănătății copiilor) nu sunt dintre cele de nesurmontat, dar mai mult decât atât, Tribunalul a avut în vedere că *înapoierea la reședința obișnuită* are semnificația înapoierii copiilor în statul în care au locuit anterior deplasării și neînapoierii ilicite, iar nu înapoierea la o locuință de la o adresă anume, în speță locuința din localitatea Fule.

Sub cel de al doilea aspect, Tribunalul a reținut că reclamantul a oferit pârâtei suma de 135.000 forinți lunar, cu titlu de contribuție la cheltuielile de creștere și îngrijire a copiilor și contravaloare facturi, sumă ce depășește salariul minim realizat în Ungaria, dar și salariul realizat de pârâtă în România, și care, de altfel, a fost apreciată de chiar pârâtă ca fiind o ofertă generoasă.

Cât privește posibilitatea pârâtului de a respecta efectiv această ofertă, Tribunalul a apreciat că reclamantul a oferit suficiente garanții atât prin arătarea sursei veniturilor sale, cât și prin dovedirea plăților făcute către pârâtă în perioada martie-iulie 2013 (recunoscute de pârâtă) și a sumelor vărsate (ulterior lunii iulie 2013) și deținute de reclamant în cont.

Tribunalul a reținut, așadar, că nu a fost relevată incidența, în cauză, a disp. art. 13 alin. 1 lit.a) și lit. b) din Convenție, text ce instituie excepții de la regula înapoierii, din actele și lucrările dosarului nerezultând ca tatăl copilului, care exercita efectiv dreptul privind încredințarea acestuia, așa cum s-a arătat mai sus, a consimțit sau achiesat ulterior la reținerea copiilor în România și nici împrejurări care să constituie un risc grav, actual sau iminent, de a-i expune pe copii unui pericol fizic sau psihic sau care, în orice chip, să-i situeze într-o situație intolerabilă.

Prin urmare, instanța de judecată nu are decât a reține aplicabilitatea Convenției Haga 1980, transpusă în dreptul intern prin Legea nr.100/1992 pentru aderarea României la Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii și Legea nr.369/2004 privitoare la aplicarea dispozițiilor convenției, precum și a Regulamentului (CE) 2201/2003, observând totodată că cererea de înapoiere a copiilor a fost formulată în condițiile art. 12 alin. 1 din Convenție, adică înainte expirării termenului de un an de la data neînapoierii.

Conform art. 12 alin. 1 din Convenție „Când copilul a fost deplasat sau reținut ilicit în înțelesul art. 3 și o perioadă de mai puțin de un an s-a scurs cu începere de la deplasare sau neînapoiere în momentul introducerii cererii înaintea autorității judiciare sau administrative a statului contractant unde se află copilul, autoritatea sesizată dispune înapoierea sa imediată”.

Convenția prezumă, așadar, că, numai după trecerea unui interval de cel puțin un an de la data neînapoierii copilului și până la momentul formulării cererii de înapoiere, poate interveni o eventuală integrare în noul mediu, o durată de timp mai mică fiind, în toate situațiile, insuficientă pentru a se considera că a intervenit acomodarea copilului în mediul în care a fost adus, care să justifice neînapoierea acestuia la locul reședinței obișnuite.

Tribunalul a apreciat, în consecință, că minorii au dreptul și este în interesul lor să revină la reședința obișnuită, în Ungaria.

Convenția se bazează în totalitate pe respingerea unanimă a fenomenului deplasărilor ilicite a copiilor și pe convingerea că cea mai bună metodă de a le combate, la nivel internațional, este de a nu le recunoaște consecințe juridice.

Punerea în practică a acestei metode cere ca statele semnatare ale Convenției să fie convinse că ele aparțin, în ciuda diferențelor, aceleiași comunități juridice în sânul căreia autoritățile fiecărui stat recunosc că autoritățile unuia dintre ele - cele de la reședința obișnuită a copilului - sunt în principiu mai bine plasate pentru a statua în deplină echitate asupra drepturilor privind încredințarea.

Drept urmare, instanța a apreciat că nu este în interesul copiilor ca aceștia să nu fie înapoiți la reședința lor obișnuită, o hotărâre în acest sens echivalând cu legalizarea unei situații de fapt injustă generată de mama pârâtă care a decis, unilateral, neînapoierea la reședința obișnuită în Ungaria, substituind, astfel, forului reședinței copilului forul ales de aceasta.

Față de cele ce preced, tribunalul a admis cererea de înapoiere a copiilor R.K.Z. și R.K.Z., la reședința obișnuită, în Ungaria, iar, în temeiul art. 11 alin. 2 din Legea nr.369/2004, a fixat termen pentru executarea obligației de înapoiere - o săptămână de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, sub sancțiunea unei amenzi civile de 2.500 lei (RON) în favoarea statului și în sarcina pârâtei D.Z., în caz de neîndeplinire a acestei obligații în termenul fixat.

Împotriva sentinței primei instanțe a declarat apel pârâta D.Z., prin care a solicitat:

- *în principal*, admiterea apelului formulat de către pârâtă, cu consecința anulării hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre judecare primei instanțe, considerând ca aceasta a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului;

- *în subsidiar*, admiterea apelului formulat de pârâtă, cu consecința schimbării în tot a sentinței civile apelate, în sensul de a dispune respingerea cererii de chemare în judecată formulată în prezenta cauză de Ministerul Justiției pentru reclamantul R.L.-G., sentința în cauză fiind neîntemeiată și nelegală, dispunând totodată și

- obligarea intimatului la plata cheltuielilor de judecată efectuate de pârâtă cu ocazia judecării prezentei cauze, în fond și în apel, pentru următoarele.

În ceea ce privește starea de fapt reținută de către instanța de fond, apelanta – pârâtă învederează instanței de apel următoarele:

Din considerentele sentinței civile atacate în cauză rezultă că instanța de fond, analizând actele și lucrările dosarului și în raport de dispozițiile legale aplicabile, a reținut starea de fapt pe care o redau pe scurt în cele ce urmează:

Copiii R.K.-Z. și R.M. s-au născut la Budapesta și au locuit în localitatea Fule din Ungaria, împreună cu părinții până la data de 21.12.2012. Consideră apelanta – pârâtă că reținerea acestei stări de fapt este nefondată, întrucât, așa cum a arătat prin întâmpinarea formulată, respectiv cum rezultă din probatoriul administrat, soțul său i-a abandonat la începutul lunii octombrie a anului 2012, când s-a mutat la Budapesta pentru începerea studiilor universitare cu frecvență zilnică, astfel că minorii au locuit doar cu pârâta, nu și cu tatăl lor. Mai mult, nu a existat un termen limită consimțit de părți până la care apelanta - pârâtă trebuia să se întoarcă cu minorii în Ungaria, înțelegerea soților fiind în sensul că vor rămâne până ce starea de sănătate a copiilor se va îmbunătăți, respectiv până ce apelanta – pârâtă va găsi un loc de muncă.

În ceea ce privește sesizarea de către soțul apelantei – pârâte a Autorității Centrale din Ungaria, prin care apelanta a fost informată cu privire la înapoierea minorilor în Ungaria, respectiv la posibilitatea de a ajunge la o înțelegere amiabilă cu tatăl minorilor, învederează instanței de apel că judecătorul fondului nu a luat în considerare consimțământul acesteia manifestat prin răspunsul formulat la această adresă, cu privire la acordul său de soluționarea problemei pe cale amiabilă, la fel cum nu s-a luat acest acord în considerare nici de către autoritatea sesizată. Astfel, se pune problema admisibilității cererii de chemare în judecată formulată în prezenta cauză, raportat la prevederile art. 2 alin. (1²) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, care prevede că „*Instanța va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligației de a participa la ședința de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanșarea procesului până la termenul dat de instanță în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a) -f)*” cu mențiunea că situația apelantei – pârâte se încadrează la lit. b) de la art. 60¹ alin. (1)

din legea ante-menționată, disputa aparținând dreptului familiei, coroborat cu art. 64 lit. c) din actul normativ în cauză, fiind vorba de exercițiul drepturilor părintești.

Așadar, din punctul de vedere al apelantei - pârâte, sentința pronunțată în prezenta cauză este criticabilă și sub acest aspect, instanța de fond neanalizând acordul manifestat de subsemnata în ceea ce privește soluționarea cauzei pe cale amiabilă și nici admisibilitatea cererii de chemare în judecată formulată în prezenta cauză raportat la prevederile Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.

Raportat la aplicabilitatea art. 3 alin. (1) din Convenție, apelanta - pârâtă învederează instanțe de apel că judecătorul fondului a constatat în mod greșit ca fiind aplicabile în prezenta cauză, întrucât nu ne aflăm în situația exercitării în mod efectiv de către tatăl minorilor a dreptului de privind încredințarea, cum este prevăzută în mod imperativ de textul convenției, întrucât tocmai tatăl minorilor a fost cel care s-a mutat de la domiciliul conjugal din Fule la Budapesta pentru studii, neinteresându-se de soarta minorilor, împrejurarea mutării soțului său fiind recunoscută inclusiv de el. Astfel, drepturile de custodie nu erau exercitate efectiv de către tatăl minorilor, drept urmare aplicabilitatea în prezentă cauză a articolului susmenționat este discutabilă.

În ceea ce privește excepția de neînapoiere invocată de apelanta - pârâtă, aceasta consideră că aceasta nu a fost analizată corespunzător de către judecătorul fondului, întrucât locuința în cauză nu este potrivită deloc creșterii minorilor, mai ales pe timp de iarnă, în susținerea condițiilor grele de locuit a administrat proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei, constând în declarația lui F.M., mama apelantei - pârâte, respectiv lui E.S., din care reies împrejurările de locuit în casa de vacanță de vară, situată în localitatea Fule. Din aceste declarații rezultă că apelanta - pârâtă a efectuat navetă zilnică la orașul Szekesfehervar cu minorul M.I pentru a-l duce la creșă, iar pe minora K.-Z. o ducea la grădinița din Fule. Apelanta - pârâtă la efectuat toate treburile gospodărești, inclusiv căratul lemnului, trezindu-se foarte devreme pentru a face căldură în casă. Totuși, în casă nu era suficient de cald, iar datorită acestei împrejurări, copii erau deseori bolnavi, în casă pereții sunt îmbibați cu apă din cauza infiltrării și lipsei oricărei izolații, aspect ce rezultă inclusiv din ancheta socială efectuată la cererea reclamantului de către autoritățile ungare, care arată că pereții sunt din chirpici și sunt umezi, așadar ar fi indicată reparația în acest sens. În continuare în anchetă se arată că locuința este neîncălzită, întrucât nimeni nu stă în locuință și centrala termică se află în altă încăpere. Tot din anchetă socială rezultă și o altă împrejurare, relatată de apelanta - pârâtă, respectiv că locuința se află într-o străduță liniștită și că vecini nu sunt decât în perioada de vară. Așadar, apelanta - pârâtă, în perioada în care a locuit în acel imobil, nu putea să aștepte ajutorul nimănui în caz de nevoie, aceasta și cei doi copii au fost lăsați singuri și izolați de civilizație și societate.

Totuși, instanța de fond, neluând în considerare cele ce preced, a constatat faptul că inconveniente legate de locuința din Fule nu sunt dintre cele de nesurmontat, dar mai mult decât atât, Tribunalul a avut în vedere că înapoierea la reședința obișnuită are semnificația înapoierii copiilor în statul în care au locuit anterior deplasării și neînapoierii ilicite, iar nu înapoierea la o locuință de la o adresă anume, în speță locuința din localitatea din Fule.

Apelanta - pârâtă nu poate fi de acord cu o asemenea soluție, întrucât aceasta este absolut în defavoarea minorilor și în neconformitate cu principiul interesului superior al copiilor, consacrată de dispozițiile Legii nr.272/2004, care prevede că exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului și să se asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menținerea relațiilor personale cu el, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale, precum și prin reprezentarea sa legală, principiul interesului superior al copilului prevalând și în cazul în care, în caz de neînțelegere între părinți, instanța de judecată este chemată să hotărască asupra modului în care părinții își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile.

Așadar, în cazul în care apelanta - pârâtă va fi obligată în mod definitiv la înapoierea minorilor, se ridică următoarea întrebare: Unde vor locui minorii în timpul în care nu sunt la Budapesta cu tatăl lor? Apelanta - pârâtă învederează instanței că imobilul din localitatea Fule nu aparține soțului, proprietarii acestuia fiind părinții soțului său, neexistând la dosarul cauzei dovada

acordului lor privind folosirea în continuare a acelei locuințe de către subsemnata și minorii în caz de reîntoarcere în localitatea respectivă. Așadar, apelanta - pârâtă nu se mai poate întoarce în aceea locuință cu minorii, mai ales că este introdus procesul de divorț pe rolul instanței de judecată din Ungaria.

O altă problemă, neanalizată în mod aprofundat de către instanța de fond: În cazul în care apelanta - pârâtă va contracta o chirie - în orice localitate din Ungaria, țara de reședință a minorilor – cine va suporta cheltuielile de creștere și educare a minorilor, respectiv de închiriere și de întreținere a locuinței închiriate și din ce resurse financiare, din moment ce nici aceasta și nici soțul său nu au locuri de muncă în Ungaria, nebeneficiind de venituri lunare stabile, iar programul de studii al soțului său este incompatibil cu orice program de muncă?

Referitor la posibilitățile materiale ale soților în vederea întreținerii copiilor în Ungaria, apelanta - pârâtă învederează instanței de apel că soțul său nu are un loc de muncă - aspect ce rezultă din propria lui declarație dată în fața instanței la 03.02.2014 - și nu realizează venituri lunare periodice pentru a-și putea onora oferta lui privind plata sumei de 135.000 HUF lunar pentru întreținerea minorilor, ofertă pe care o menține, conform declarației lui ante-menționate. Simpla împrejurare de fapt că la o anumită dată a depus anumite sume în propriul lui cont bancar - pe care le poate retrage oricând dorește - nu atestă că acesta realizează venituri lunare stabile și că va putea onora, în viitor, obligația lui de plată a sumei susmenționate.

Mai mult, contrar constatărilor nereale și greșite ale instanței de fond, reclamantul nu a oferit suficiente garanții privind posibilitatea lui de a respecta și onora efectiv oferta de plată în cauză – de altfel instanța de fond nici nu a menționat în ce ar consta aceste garanții - iar soțul apelantei – pârâte nu a arătat și nu a dovedit sursa veniturilor sale ori a sumelor de bani depuse de el în propriul lui cont bancar!!!

În ceea ce privește cele patru plăți efectuate de reclamant - în decursul a celor 17 luni de când ne aflăm în România - nu au acoperit nici măcar în cea mai mică parte nevoile minorilor, pe de o parte, iar două dintre plățile respective nu au fost achitate de către reclamant cu titlu de pensie de întreținere/ajutor financiar pentru minori, ci erau destinate achitării contravalorii poliței de asigurare de viață, a cărei beneficiari sunt minorii, pe de altă parte.

Având în vedere că nici apelanta - pârâtă nu are un loc de muncă în Ungaria, cu toate că a depus mult efort în găsirea vreunui, sens în care există depuse la dosar corespondența acesteia cu diferiți angajatori, susține în continuare că nu este în interesul minorilor să se mute în Ungaria, întrucât realitatea este că nici soțul apelantei – pârâte și nici apelanta - pârâtă nu vor putea asigura copiilor condițiile minime de trai, întrucât nu realizează venituri în Ungaria!!!

Raportat la constatările instanței de fond privind perioada în care apelanta - pârâtă a aplicat pentru un loc de muncă în Ungaria, în mod preponderent, abia începând cu luna septembrie 2013, învederează instanței de apel că aceasta se află în concediul de creștere a minorului și acesta a fost singurul motiv pentru care nu a putut aplica mai devreme la un loc de muncă în țara de reședință a minorilor, acest aspect neavând astfel nicio legătură obiectivă sau subiectivă cu formularea cererii de înapoiere a minorilor de către reclamant.

Apelanta - pârâtă învederează instanței că și în trecut avea probleme financiare în mod constant întrucât aceasta nu a realizat venituri, iar soțul său nu le-a furnizat acesteia și copiilor sumele necesare pentru acoperirea costurilor vieții de zi cu zi, așadar în repetate rânduri era nevoită să apeleze la ajutorul familiei sale. Mai mult, soțul apelantei - pârâte are și în prezent o datorie destul de însemnată, contractată pentru rezolvarea problemelor financiare ale societății pe care a administrat și care nu mai este în funcțiune.

Un alt aspect important și neanalizat de instanța de fond este perioada îndelungată cuprinsă între data mutării apelantei – pârâte și minorilor în România (data de 20.12.2012) și data înregistrării cererii de chemare în judecată în fața Tribunalului București (data de 02.12.2013), constând în acele 347 zile în care a intervenit integrarea minorilor în noul mediu. Apelanta - pârâtă consideră ca fiind neîntemeiată aprecierea instanței de fond referitor la faptul că numai după trecerea unui interval de cel puțin un an se poate prezuma integrarea minorilor în noul mediu, o durată de timp mai mică fiind, în toate situațiile, insuficientă pentru a se considera că a intervenit

acomodarea copiilor în mediul în care au fost aduse, întrucât în prezenta cauză este vorba de o diferență de doar 18 zile, apelanta - pârâtă dorind să sublinieze și faptul că de la data mutării ei și a copiilor în țara sa de origine și până în prezent au trecut deja 17 luni de zile, perioadă destul de îndelungată pentru acomodarea minorilor cu mediul din Odorheiu Secuiesc, aspect ce rezultă din înscrisurile depuse de aceasta la dosarul cauzei, neanalizate de instanța de fond.

Așadar, raportat la aceste aspecte importante privind imposibilitatea asigurării condițiilor minime de trai în ceea ce privește pe minori, apelanta - pârâtă consideră că instanța de fond, necercetând fondul problemei, a pronunțat o hotărâre netemeinică și nelegală, incompatibilă cu principiul interesului superior al minorilor consacrat de legislația română, întrucât există grave riscuri ca înapoierea minorilor să le expună unor traume fizice și psihice sau să îl pună în orice alt fel într-o situație intolerabilă.

Din conținutul hotărârii atacate rezultă că părțile au solicitat și tribunalul a încuviințat acestora administrarea probei cu înscrisuri și a probei testimoniale, apelanta - pârâtă învederează instanțe că, prin întâmpinarea formulată, a arătat toate probele pe care se sprijină poziția sa procesuală, solicitând instanței încuviințarea probei testimoniale cu trei persoane: F.M.V., B.R. și E. S. Însă, persoanele ale căror audiere a fost solicitată de către apelanta - pârâtă nu au fost audiate în fața instanței, aceasta nepronunțându-se nici cu privire la declarațiile: scrise ale acestor persoane depuse de apelanta - pârâtă în probaținune la dosarul cauzei, judecătorul fondului nementionând motivul pentru care nu au fost luate în considerare la judecarea în fond al cauzei, cu toate că dovedesc aspecte foarte importante în ceea ce privește condițiile locative din localitatea Füle, respectiv din Odorheiu Secuiesc.

Apelanta - pârâtă dorește să arate instanței de apel că acele condiții locative din Odorheiu Secuiesc la care a făcut referire nu au fost analizate nici măcar în cea mai mică parte de către instanța de fond, cu toate că din probaținunea administrată în acest sens rezultă că acestea sunt pe deplin corespunzătoare creșterii celor doi copii, referindu-se la declarațiile susmenționate, respectiv la Ancheta socială nr. 151/2013 din data de 12.12.2013 întocmită de Serviciul de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Odorheiu Secuiesc).

Aceste declarații, respectiv ancheta psihosocială efectuată în cauză sunt probe care nu au fost luate în considerare de către instanța de fond, neexistând nici măcar referire la acestea în considerentele hotărârii și dovedesc împrejurarea de fapt relatată de apelanta - pârâtă că minorii sunt sociabili, dezinhibați în prezența adulților, cu o inteligență specifică vârstei, iar relația dintre frați se bazează pe înțelegere, atașament și afecțiune reciprocă. Mai mult, s-au integrat perfect în mediul nou, și-au făcut prieteni la Grădinița pe care o frecventează, iar apelanta - pârâtă, după terminarea programului de grădiniță poate să fie cu ei toată după amiază, întrucât lucrează 8 ore zilnic, până la orele 16:00, realizând venituri suficiente ca să le asigure minorilor un trai decent și condiții optime de viață, aspecte foarte importante, care nu a fost analizate nici în cea mai mică parte de către instanța de fond.

Din conținutul hotărârii atacate rezultă că dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 03.02.2014, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, care face parte integrantă a sentinței civile pronunțate în prezenta cauză. Analizând încheierea respectivă, rezultă poziția procesuală a Ministerului Public, care de altfel a pus concluzii de respingere a cererii formulate, arătând că în cauză nu sunt îndeplinite prevederile Convenției de la Haga, neputând dispune înapoierea minorilor în localitatea Füle, acolo neavând cu cine să stea, considerând că acțiunea formulată nu prezintă o răpire internațională.

În subsidiar, apelanta - pârâtă a atacat sentința civilă pronunțată în prezenta cauză, considerând ca fiind neîntemeiată și nelegală, aceasta necuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, hotărârea fiind pronunțată în urma unei greșite aplicări a dispozițiilor normative care reglementează înapoierea minorilor la reședința lor obișnuită, respectiv excepțiile de la această înapoiere.

În acest context, apelanta - pârâtă apreciază că nu numai motivarea, ci și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă un motiv de modificare în întregime a sentinței civile pronunțate de către instanța de fond, considerând că în prezenta cauză judecătorul

fondului nu arată care sunt rațiunile care au determinat convingerea instanței de fond că cererea de chemare în judecată formulată în prezenta cauză pentru înapoierea minorilor la reședința lor obișnuită ar fi întemeiată, iar excepția de la înapoiere, invocată de apelanta - pârâtă ar fi nefondată.

Astfel, nedorind reluarea aspectelor și argumentelor menționate în cererea de apel, apelanta - pârâtă solicită a le lua în considerare la soluționarea cererii sale formulată în subsidiar pentru modificarea în tot a sentinței civile atacate, aceasta fiind nelegală și netemeinică, cu consecința respingerii cererii de chemare în judecată formulată în cauză pentru înapoierea minorilor la reședința lor obișnuită din Ungaria.

În concluzie, pentru toate aceste motive și argumente, apelanta - pârâtă solicită a se dispune, în principal, admiterea apelului formulat de către ea, cu consecința anulării hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, considerând ca aceasta a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, iar în subsidiar, să se dispună admiterea apelului formulat de apelanta - pârâtă, cu consecința schimbării în tot a sentinței civile apelate, în sensul de a dispune respingerea cererii de chemare în judecată formulată în prezenta cauză de M.J. pentru reclamantul R.L.G., sentința în cauză fiind neîntemeiată și nelegală, cu obligarea intimatului la plata cheltuielilor de judecată efectuate de apelanta - pârâtă cu ocazia judecării prezentei cauze, în fond și în apel.

Examinând apelul prin prisma criticilor formulate, curtea constată că este nefondat pentru următoarele considerente.

Examinând prima critică formulată în apel, privind anularea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare, curtea reține că dispozițiile art. 480 alin 3 C. pr. civ. stabilesc ca regulă anularea hotărârii atacate și evocarea fondului de către instanța de apel, în cazul în care prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, trimiterea spre rejudecare primei instanțe putând fi dispusă numai cu condiția ca părțile să fi solicitat expres acest lucru.

Pe de altă parte, dispozițiile art. 479 cod procedură civilă, în alineatul 1 permit instanței de apel să examineze cauză, în limitele criticilor invocate prin cererea de apel atât din punct de vedere al situației de fapt cât și din punct de vedere al aplicării legii, iar în alineatul 2 dau posibilitatea instanței să refacă probatoriul administrat în primă instanță și să administreze probe noi dacă consideră necesar.

Pe cale de consecință, apelul este reglementat ca o cale de atac ordinară devolutivă, spre deosebire de recurs, în sensul că provoacă o nouă judecată în fond, astfel că instanța, în apel este îndrituită să reexamineze probatoriul administrat în fața instanțelor de fond și poate modifica situația de fapt reținută, exercitând atât un control de legalitate cât și de temeinicie asupra soluției apelate.

Din această perspectivă, curtea constată, contrar celor susținute în apel, că prima instanță a examinat cauza pe fond, toate criticile formulate de apelanta vizând, în realitate, critici ce țin de netemeinicia hotărârii primei instanțe, în sensul stabilirii unei situații de fapt eronate și de nelegalitate, în sensul unei greșite aplicări a dispozițiilor legale incidente în cauză.

În ceea ce privește critica referitoare la modalitatea de încuviințare a probelor, Curtea o apreciază ca nefondată, în condițiile în care prin întâmpinarea formulată de apelantă, aceasta a solicitat proba cu înscrisuri, depunând atașat întâmpinării înscrisurile de care a înțeles să se folosească, printre care și trei declarații date de mama sa, și de două prietene, respectiv B.R. și E.S.. De asemenea, în întâmpinare, apelanta a arătat că, în situația în care nu vor fi acceptate ca probă înscrisurile privind declarațiile sus - menționate, solicită citarea persoanelor indicate ca și martori.

Din această perspectivă, Curtea consideră că, în condițiile în care, la primul termen în ședință publică, când apelanta a fost prezentă și instanța a procedat la luarea unui interogatoriu din oficiu, aceasta nu a înțeles să solicite încuviințarea probei cu martori, nu poate critica sentința primei instanțe din această perspectivă. Aceasta cu atât mai mult cu cât, și în apel, apelanta a avut aceeași conduită, arătând în mod expres că nu solicită administrarea altor probe, deși a fost asistată și de avocat. Pe de altă parte, instanța are în vedere și dispozițiile art. 261 alin. 1 C. pr. civ. care statuează că administrarea probelor se face în fața instanței de judecată, aspect în raport de care în mod corect nu a ținut cont de declarațiile unor martori ce nu au fost audiați în mod direct în fața instanței.

În examinarea acestei critici, Curtea are în vedere și dispozițiile art. 10 alin 1 cod procedură civilă, din perspectiva căruia trebuie examinată conduita procesuală a apelantei-pârâte, legiuitorul reglementând obligațiile ce revin părților în desfășurarea procesului, statuând în sensul că acestea au îndatorirea să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile și apărările și să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

Nu sunt întemeiate nici criticile ce vizează fondul litigiului.

Potrivit art. 3 alin.1 din Convenție, neînapoierea unui copil se consideră ilicită când are loc prin violarea unui drept privind încredințarea, atribuit unei persoane, unei instituții sau oricărui alt organism acționând fie separat, fie împreună, prin legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau neînapoierii sale și dacă, la vremea deplasării sau neînapoierii, acest drept era exercitat în mod efectiv, acționându-se separat sau împreună ori ar fi fost astfel exercitate dacă asemenea împrejurări nu ar fi survenit.

Dreptul privind încredințarea poate rezulta, între altele, dintr-o atribuire de plin drept, dintr-o hotărâre judecătorească sau administrativă sau dintr-un acord în vigoare potrivit dreptului aceluși stat.

Pentru a stabili existența unei neînapoieri ilicite în accepțiunea art. 3, instanța poate ține seama în mod direct de legea sau hotărârile judiciare ori administrative recunoscute sau nu în mod formal în statul în care se află reședința obișnuită a copilului, fără a recurge la procedurile specifice asupra dovedirii acestui drept sau pentru recunoașterea hotărârilor străine care ar fi altfel aplicabile.

Esential este de reținut că procedura judiciară reglementată de Convenția de la Haga adoptată în 1980, cu privire la aspectele civile ale răpirii de copii, se caracterizează prin celeritate și are ca scop repunerea părților în situația anterioară, în sensul de a readuce copilului în statul unde se afla reședința sa obișnuită. Practic, în cadrul acestei proceduri, verificările pe care este îndrituită instanța să le facă se limitează exclusiv la stabilirea dacă deplasarea copilului pe teritoriul altui stat decât cel al reședinței obișnuite, respectiv neînapoierea copilului s-a realizat cu încălcarea unui drept de încredințare, respectiv de vizitare. Ceea ce trebuie subliniat pentru a contura pe deplin natura juridică și finalitatea unui astfel de demers judiciar este faptul că instanța, sesizată cu o acțiune întemeiată pe Convenția anterior menționată, nu este îndrituită să examineze și să tranșeze fondul relațiilor dintre părinți și copii, sub aspectul modalității de exercitare a autorității părintești, a stabilirii domiciliului minorului, respectiv al stabilirii programului de legături personale a minorului cu părintele la care nu a fost stabilit domiciliul acestuia.

În cauza de față, împrejurările concrete ale pricinii constau în faptul că, din căsătoria părților, s-au născut la data de 25.06.2009, respectiv 20.11.2010 minorii R.K.Z. și R.M. în Ungaria, la Budapesta.

În ceea ce privește reședința obișnuită a copiilor anterior deplasării în România, Curtea reține că, în mod corect, prima instanță a stabilit din coroborarea înscrisurilor existente la dosar, faptul că aceasta se afla în Ungaria, localitatea Fule, aspect ce nu a fost de altfel contestat de nici una dintre părți.

Curtea constată că în mod corect prima instanță a reținut că tatăl exercita în mod efectiv drepturile părintești, iar faptul că pârâtul s-a mutat la Budapesta, pentru continuarea studiilor, fiind student la Universitatea Semmelweis, copiii rămânând împreună cu mama în fostul domiciliu comun al soților, precum și faptul că cei doi soți au discutat și au hotărât să divorțeze, nu sunt aspecte de natură să conducă la o altă concluzie din perspectiva dispozițiilor art. 3 din Convenția de la Haga din 1980.

În aceste condiții, curtea constată, contrar susținerilor apelantei, că nu prezintă nici un fel de relevanță faptul că minorii nu locuiau, anterior deplasării în România, împreună cu tatăl și nici că instanța de fond nu a stabilit expres la ce adresă din Ungaria trebuie să revină minorii, unicul aspect relevant în cauză fiind acela referitor la faptul că reședința obișnuită a minorilor era în Ungaria și că ambii părinți exercitau în comun autoritatea părintească asupra acestora, conform legislației ungare, reținerea copiilor pe teritoriul țării noastre fiind făcută de mamă fără consimțământul tatălui.

Nu în ultimul rând, curtea reține că, în cadrul prezentului litigiu nu are a se pronunța asupra stabilirii domiciliului minorilor la unul sau altul dintre părinți nefiind investită în acest sens, ci trebuie să stabilească doar dacă reținerea minorilor pe teritoriul României a fost sau nu ilicită în sensul art. 3 din Convenție și să dispună înapoierea lor la reședința sa obișnuită, în acest caz în Ungaria.

Referitor la incidența situațiilor de excepție de la art.13 alin.1 lit.a și b din Convenția de la Haga din 1980, Curtea constată că autoritatea judiciară sau administrativă a statului solicitat nu este ținută să dispună înapoierea copilului, dacă persoana, instituția sau organismul care se împotrivesc înapoierii sale stabilește: a) că persoana, instituția sau organismul care avea în îngrijire copilul nu exercită efectiv dreptul privind încredințarea la data deplasării sau neînapoierii, ori consimțise sau achiesase ulterior acestei deplasări sau neînapoieri; sau b) că există un risc grav ca înapoierea copilului să-l expună unui pericol fizic sau psihic sau ca în orice alt chip să-l situeze într-o situație intolerabilă. La aprecierea împrejurărilor vizate în acest articol, autoritățile judiciare sau administrative urmează să țină seama de informațiile puse la dispoziție de autoritatea centrală sau orice altă autoritate competentă a statului în care se află reședința obișnuită a copilului privitor la situația sa socială.

Cât privește prima situație de excepție, curtea, astfel cum a arătat anterior, reține că tatăl exercita efectiv dreptul privind încredințarea asupra minorilor, iar probele administrate în cauză nu confirmă susținerile apelantei referitoare la faptul că schimbarea reședinței minorilor a avut loc cu acordul ambelor părți.

Sub acest ultim aspect, curtea reține că, probatoriul administrat în cauză confirmă faptul că cele două părți s-au deplasat împreună cu copiii în România, pentru a petrece sărbătoarea Crăciunului, dar că au convenit ca apelanta să revină după ce fetița va urma un tratament la salină, ulterior aceasta revenind de mai multe ori în Ungaria și apoi în România, în final arătând că înțelege să rămână în țară unde a găsit un serviciu corespunzător.

În ceea ce privește cea de-a doua situație de excepție, Curtea reține, pe de o parte, că apelanta invocă faptul că nu se poate înapoia în Ungaria, întrucât condițiile de locuit din Fule sunt nepotrivite creșterii minorilor, iar pe de altă parte că nu are resursele financiare necesare pentru a-i întreține, neavând certitudinea că intimatul va contribui la creșterea lor.

În acest sens, curtea reține că aspectele invocate de apelantă nu se încadrează în situația de excepție prevăzută de Convenție, fiind evident că, aceste aspecte nu pot fi reținute că ar constitui un risc grav, actual sau iminent, de natură a-i expune pe minori unui pericol fizic sau psihic sau că în orice chip să-i situeze într-o situație intolerabilă.

Cum situațiile de excepție reglementate de Convenție trebuie interpretate în sens restrictiv, întrucât, de esența acesteia este respingerea unanimă a fenomenului deplasărilor ilicite, curtea apreciază că toate criticile formulate de apelantă sub acest aspect nu sunt de natură să determine un refuz de înapoiere a copiilor la reședința lor obișnuită din Ungaria.

Pe de altă parte, astfel cum se reține în raportul explicativ, Vera Perez „*alineatele 1 b și 2 ale articolului 13 rețin excepții care se inspiră clar din luarea în considerare a interesului copilului. Ori, după cum am semnalat înainte, Convenția a dat un conținut precis acestei noțiuni. Astfel, interesul copilului de a nu fi deplasat de la reședința sa obișnuită, fără garanții suficiente de stabilitate a noii situații, cedează pasul în fața interesului primar al oricărei persoane de a nu fi expusă unui pericol fizic sau psihic, sau plasată într-o situație intolerabilă*”.

Nu în ultimul rând, curtea nu are în vedere critica formulată de apelantă privind trecerea unui interval de aproape un an de zile de la deplasarea copiilor din Ungaria, pe de o parte întrucât pe parcursul acestui interval aceasta a mai revenit cu copiii în Ungaria, între părți având loc numeroase discuții cu privire la reîntoarcerea lor la reședința obișnuită, iar pe de altă parte întrucât nu poate considera că acest interval de timp este suficient pentru a se aprecia că cei doi minori s-au acomodat și că reîntoarcerea lor ar fi contrară interesului lor superior.

Pentru aceste considerente în baza dispozițiilor art. 480 C. pr. civ. curtea respinge apelul ca nefondat.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge ca nefondat apelul formulat de apelanta - pârâtă D.Z., CNP X, domiciliată în X, împotriva sentinței civile nr.167 din 07.02.2014, pronunțate de Tribunalul București - Secția a V-a Civilă, în contradictoriu cu intimatul - reclamant M.J., cu sediul în X în calitate de reprezentant legal pentru R.L.G. și cu AUTORITATEA TUTELARĂ DE PE LÂNGĂ P. O.S., cu sediul în X.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi 09.07.2014.

PREȘEDINTE
A.D.T.

JUDECĂTOR
E.V.

GREFIER
E.C.

Red.A.D.T.
Tehdact.R.L./A.D.T.
6 ex./21.07.2014
TB-S.5 – N.M.

WWW.JURL.ro